

Από την Αρχαία στη Νέα Τίρυνθα

Μια από τις αρχαιότερες πόλεις της Ελλάδας και ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του μυκηναϊκού πολιτισμού. Σήμερα σώζονται μόνο τα ερείπια της αρχαίας ακρόπολης δίπλα στις ομώνυμες αγροτικές φυλακές και ακριβώς μπροστά στην εθνική οδό Ναυπλίου - Άργους.

Η ακρόπολη είναι κτισμένη σε πετρώδη λόφο πλάτους 100 και μήκους 300 περίπου μέτρων και με μέγιστο ύψος τα 26 μέτρα.

Το όνομά της αναφέρεται στην αρχαία Ελληνική μυθολογία. Οφείλεται στον γιο του Άργους και εγγονό του Δία, στον ήρωα Τίρυνθα.

Ιδρύθηκε και κτίστηκε από τον βασιλιά Προίτο, αδερφό του βασιλιά του Άργους Ακρίσιο. Μετά τον Προίτο βασιλιάς έγινε ο γιος του Μεγαπένθης, ο οποίος όμως παρέδωσε τη βασιλεία στον Περσέα και εκείνος με τη σειρά του στον Ηλεκτρώνα.

Η πόλη οχυρώθηκε με ισχυρά και πελώρια τείχη, τα κυκλώπεια. Οι αρχαίοι απέδιδαν την κατασκευή τους σε επτά κύκλωπες, όντα με υπερφυσικές ιδιότητες, που έφερε από τη Λυκία ο Προίτος και έκτισαν για λογαριασμό του τα τεράστια τείχη. Στους μύθους φαίνεται πώς η Τίρυνθα οχυρώθηκε δύο γενιές πριν από τις Μυκήνες πράγμα που επιβεβαιώθηκε και από τις ανασκαφές.

Ο Όμηρος την αναφέρει στον κατάλογο των πόλεων που πήραν μέρος στον Τρωικό πόλεμο και είναι και η τελευταία αναφορά της. Γύρω στο τέλος

της μυκηναϊκής εποχής η ακρόπολη καταστράφηκε από φωτιά και εγκαταλείφθηκε. Η θέση βέβαια, δεν έπαψε ποτέ να κατοικείται, ή παλιά της όμως αίγλη είχε χαθεί οριστικά.

Ανασκαφές άρχισαν το 1876 από τον Schliemann και συνεχίστηκαν από τον Dörpfeld το 1884, για να τις αναλάβει μετά το γερμανικό αρχαιολογικό ινστιτούτο, που τις συνεχίζει μέχρι σήμερα. Τα αρχαιολογικά ευρήματα δείχνουν πώς η ακρόπολη κατοικήθηκε από τα νεολιθικά χρόνια.

Η πραγματική της οχύρωση έγινε λίγο μετά το 1400π.Χ. και ολοκληρώθηκε σε τρεις φάσεις με τελική της διαμόρφωση λίγο γύρω στο 1200 π.Χ. Τα τείχη έχουν περίμετρο περίπου 725 μέτρα με πάχος τοίχου από 5 έως 15 μέτρα. Η μορφή που βλέπουμε σήμερα αποτελείται από τον οχυρωματικό περίβολο, το ανάκτορο και τη μακρόστενη κάτω ακρόπολη. Η είσοδος στον χώρο της ακρόπολης βρίσκεται στα ανατολικά. Περνώντας κανείς την είσοδο και στρέφοντας προς τα αριστερά φθάνει στην κεντρική πύλη της ακρόπολης, ενώ προς τα δεξιά πηγαίνει στην κάτω ακρόπολη. Μόλις περάσει ο επισκέπτης την πύλη, συναντά μία αυλή που στα ανατολικά της είχε μία επιμήκη στοά. Κάτω από αυτή και σε ποιο χαμηλό επίπεδο, υπάρχει μία σειρά από μικρά τετράγωνα δωμάτια, που συνδέονται με ένα μακρόστενο διάδρομο. Είναι οι σήραγγες της Τίρυνθας. Μία όμοια σύριγγα υπάρχει στο νοτιότερο τμήμα της ακρόπολης και επικοινωνεί με μία σειρά θαλάμους. Οι σήραγγες από τα πιο ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά επιτεύγματα της μυκηναϊκής εποχής, χρησίμευαν ως αποθηκευτικοί χώροι, χρήσιμοι στις πολιορκίες. Στο ψηλότερο σημείο της ακρόπολης βρίσκονταν το ανάκτορο.

Για να φθάσει κανείς στην κεντρική αυλή του ανακτόρου έπρεπε να περάσει από πολλές εισόδους και μετά να συναντήσει τη μεγαλοπρέπεια και τον πλούτο του ανακτόρου, που στο κέντρο του βρισκόταν ο βασιλικός θρόνος. Τμήματα που σώθηκαν φανερώνουν τη μεγαλοπρέπεια στη διακόσμηση τόσο στο

δάπεδο όσο και στον τοίχο. Τοιχογραφίες πρέπει να είχαν και άλλα μέρη τού ανακτόρου.

Στο αρχαιολογικό μουσείο της Αθήνας υπάρχουν πολλές τέτοιες τοιχογραφίες. Παριστάνουν: κυνήγι κάπρου, γυναίκες που παίρνουν μέρος σε κυνήγι πάνω σε άρμα, πομπή γυναικών κ.α. Εκτός από την καλλιτεχνική αξία αποτελούν πηγή πληροφοριών για τη ζωή ανθρώπων κατά τη μυκηναϊκή εποχή.

Κάτι που ιδιαίτερα ξεχωρίζει είναι το δωμάτιο του λουτρού. Η βάση του είναι μία τεράστια πλάκα που στην άκρη της, έχει ένα αυλάκι που διοχέτευε τα νερά σε ένα γειτονικό υπόνομο προορισμένο για να συγκεντρώνει τα νερά της βροχής από τις γύρω στέγες. Υπήρχε και δίκτυο υπονόμων για τις ανάγκες όλης της ακρόπολης. Η ακρόπολη επικοινωνούσε δυτικά (προς τη Θάλασσα) με μία θαυμάσια σκάλα προστατευόταν από επάνω της με ένα πύργο και μία καμπυλωτή προέκταση των τειχών. Τα σκαλοπάτια σώζονται μέχρι σήμερα.

Γύρω στα 1200 π.Χ. το ανακτορικό συγκρότημα της Τίρυνθας καταστράφηκε από φωτιά. Έναν αιώνα αργότερα, ή . Αργολίδα περιέρχεται στους Δωριείς και ή Τίρυνθα, όπως και οι Μυκήνες, μετά από ένα μικρό διάστημα αυτονομίας, θα υποταχθεί στο Άργος.

Η Τίρυνθα κατά τους Μηδικούς πολέμους με 400 στρατιώτες παίρνει μέρος στη μάχη των Θερμοπυλών και Πλαταιών κατά των περσών (479 π.Χ.). Το 468 π.Χ. οι Αργείοι κατέλαβαν την πόλη και την κατέστρεψαν. Τους κατοίκους αφού τους αιχμαλώτισαν τους μετέφεραν στο Άργος για δούλους. Έκτοτε δεν κατοικήθηκε ξανά με εξαίρεση τα βυζαντινά χρόνια που σχηματίστηκε ένας μικρός οικισμός, κοντά στην ερειπωμένη περιοχή της αρχαίας Τίρυνθας.

Ιστορικά, αλλά σύγχρονα: Στις 9 Μαΐου 1824 έγινε πολύνεκρη σύγκρουση κυβερνητικών και αντικυβερνητικών. Επικεφαλής των κυβερνητικών που επικράτησαν, ήταν ο Κυριάκος Σκούρτης που είχε ενισχυθεί με το στρατιωτικό σώμα του Μακρυγιάννη και ιππικό. Από τους αντικυβερνητικούς ήταν ο Πλαπούτας, ο Νικηταράς και ο Τσόκρης.